

## **Vuoden 2023 talousarvion valmistelu ja talousarviokehityksen vahvistaminen**

Kunnanhallitus 26.09.2022 § 303

Tohmajärven kunnan talousarviosuunnitelma 2023 perustuu osin kunnanvaltuuston 28.2.2022 § 7 hyväksymään Tohmajärven kuntastrategiaan ja valtuuston 20.6.2022 50 § hyväksymään hyvinvointisuunnitelmaan.

Tohmajärven kunta on tehnyt 2021 vuonna noin 221.000 euroa alijäämäisen tuloksen. Toimintakate on ollut kyseisenä vuonna hieman reilu 1,6 miljoona euroa, mutta Tietäväisen koulukeskuksesta tehty ylimääräiset poistot ja Siun sote kuntayhtymään tehty pakollinen varaus alijäämien kattamiseksi on painanut tuloksen miinus merkkiseksi. Kuluvaan vuoden talousarvio on laadittu hieman päälle 200.000 euroa ylijäämäiseksi ja kesäkuun lopun tilanne näyttää hyvältä. Tulos on muodostumassa kesäkuun lopun tilanteen osalta reilut 900.000 euroa ylijäämäiseksi. Lopullinen tulos selviää vasta kun tiedetään Siun soten lopullinen alijäämä ja Siun soten mahdolliset palkkaharmonisoinnista koituvat kustannukset Tohmajärven kunnan osalta. Tuleva vuosi pitää sisällään kolme isoa muutosta. Sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestämis vastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueelle. Ruoka- ja siivouspalveluiden tuottaminen siirtyy oman kunnan toiminnasta Polkka Oy:lle. Talousarvion osalta tämä näkyy ympäristölautakunnan toimintatteen pienenemisenä ja sivistyspuolella vastaavasti ulkoisen toimintakatteen kasvuna. Kolmas merkittävä asia on taas se, että Tohmajärven kunta vastaa tulevan vuoden alusta alkaen koko Pohjois-Karjalan lomituspalveluista. Lomituksen ”liikevaihto” kasvaa ja Tohmajärven kunnan henkilöstömäärä kasvaa, vaikka ruoka- ja siivouspalveluiden työntekijät siirtyvät Polkka Oy:n palvelukseen.

Vuoden 2023 valtionosuuksien osalta tilanne näyttää vielä hyvältä, koska tässä ei näy vielä Siun soten 2022 vuoden taloudellinen tulos. Siun soten vuoden 2022 tuloksen valmistuttua saadaan tarkempi kuva 2024 vuoden valtionosuuksista. Jos Siun sote tekee taloudellisesti huonon tuloksen, niin hyvinvointialueen valtionosuudet tulevat kasvamaan ja kuntien valtionosuudet taas laskevat. Tohmajärven kunnan 2023 talousarvio on pyrittävä laatimaan ylijäämäiseksi ja sellaisten kustannuslisäysten kanssa tulee olla tarkkana, jotka lisäävät kustannuksia pysyvästi.

Tohmajärven kunnassa on lähdetty valmistelevaan tulevaa talousarviota toista vuotta peräkkäin elokuusta alkaen. Jokaiselle toimialalle on annettu ohjeeksi tehdä alustava tuloslaskelma 26.9 kunnanhallituksen kokoukseen. Toimialoja on pyydetty tuomaan esille olennaiset nostot kuntastrategiasta ja hyvinvointisuunnitelmasta vuodelle 2023. Alustava tuloslaskelma esitellään kokouksessa.

Verotuloja ennustetaan (20.9.2022 tilanne) vuodelle 2023 alkaen 7.768.687 euroa, joka on lähes puolet vähemmän kuin vuoden 2022 talousarviossa. Tämä johtuu siitä, koska kuntien tuloveroprosentista leikataan 12,64 %-yksikköä hyvinvointialueen palvelujen rahoittamista varten. Kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta pienennetään yhdellä kolmasosalla ja valtion osuutta kasvatetaan vastaavasti. Valtionosuuksia ennustetaan (20.9.2022) kertyvän 2023 vuodelle 6.280.687 euroa. Tämä on noin 12,5 miljoona euroa vähemmän kuin vuonna 2022. Täytyy myös muistaa, että sosiaali- ja terveydenhuollon, ympäristöterveydenhuollon sekä pelastustoimen osuus on ollut koko kunnan toimintakuluista yli 60%.

Tulevaisuudessa menojen hallinta helpottuu, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen järjestäminen on hyvinvointialueen harteilla. Hyvinvointialue tuottaa myös kuntien vastuulla olevat ympäristöterveydenhuollon palvelut, joiden kustannuksista vastaa jatkossakin kunnat. Kuntien rooli

painottuu tulevaisuudessa tulojen kasvattamiseen ja ensi vuoden alusta kunnat ovat profiililtaan sivistykseen, elinvoimaan ja terveyden edistämiseen keskittyviä palvelujenjärjestäjiä.

Investointien osalta toimialat valmistelevat alustavan investointiohjelman valtuuston 10.10 talousarvioseminaariin ja investointiohjelma käsitellään kokonaisuudessaan 28.11 kunnanhallituksen kokouksessa.

Talousarvion aikataulu etenee seuraavasti:

- 26.9. Talousarvioesitys viranhaltijatyönä kunnanhallituksen käsittelyssä, kunnanhallitus vahvistaa toimialoille talousarviokehysten (toimielimen ulkoinen toimintakate).
- 10.10. Talousarvioseminaari kunnanvaltuustolle
- 22.11. Sivistyslautakunnan talousarvio käsittely
- 22.11. Ympäristölautakunnan talousarviokäsittely
- 17.11. K-K Musiikkiopiston talousarviokäsittely
- 28.11. kunnanhallituksen, lomituksen talousarviokäsittely sekä kunnanhallituksen esitys vuoden 2023 talousarviosta ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelmasta
- 12.12 kunnanvaltuusto käsittelee vuoden 2023 talousarvion

#### **Asian valmistelija**

kunnanjohtaja

#### **Esittelijä**

kunnanjohtaja

#### **Päätösehdotus**

Kunnanhallitus päättää, että talousarvioesitys laaditaan käyttötalouden osalta siten, että valtuuston nähden sitovuustaso on toimielimen ulkoinen toimintakate. Kunnanhallitus vahvistaa talousarviokehysten (toimielimen ulkoinen toimintakate) seuraavasti: Kunnanhallitus - 2.581.000 euroa, lomituspalvelut 25.000 euroa, sivistyslautakunta -7.660.000 euroa, ympäristölautakunta -1.100.000 euroa ja Keski-Karjalan musiikkiopisto -920.000 euroa.

Merkitään, että Tuula Pieviläinen oli asiantuntijana kuultavana tämän asian keskustelun ajan klo 17:01 – 17:21.

Merkitään, että esittelytekstin viidenteen kappaleeseen tehdään korjaus: ”prosenttiyksikköä”.

Keskustelun kuluessa **esittelijä teki muutetun päätösehdotuksen**: Kunnanhallitus päättää, että talousarvioesitys laaditaan käyttötalouden osalta siten, että valtuuston nähden sitovuustaso on toimielimen ulkoinen toimintakate. Kunnanhallitus vahvistaa talousarviokehysten (toimielimen ulkoinen toimintakate) seuraavasti: Kunnanhallitus - 2.980.000 euroa, lomituspalvelut 25.000 euroa,

sivistyslautakunta -7.600.000 euroa, ympäristölautakunta -1.100.000 euroa ja Keski-Karjalan musiikkiopisto -920.000 euroa.

## **Päätös**

Kunnanhallitus päätti, että talousarvioesitys laaditaan käyttötalouden osalta siten, että valtuuston nähdn sitovuustaso on toimielimen ulkoinen toimintakate.

Kunnanhallitus vahvisti talousarviokehyksen (toimielimen ulkoinen toimintakate) seuraavasti:  
Kunnanhallitus -2.980.000 euroa, lomituspalvelut 25.000 euroa, sivistyslautakunta -7.600.000 euroa, ympäristölautakunta -1.100.000 euroa ja Keski-Karjalan musiikkiopisto -920.000 euroa.

---

Kunnanhallitus 31.10.2022 § 332  
294/02.02.00/2022 [Talousarvio vuodelle 2023]

Kuntien ja hyvinvointialueiden työnantajien eläkemaksurakenteisiin on tulossa muutoksia vuoden 2023 alussa. Työnantajat maksavat vuoden alusta alkaen tasausmaksua, joka korvaa nykyisen eläkemenooperusteisen maksun. Tasausmaksulla katetaan niitä pitkän aikavälin eläkemenoja, joihin palkkaperusteinen eläkemaksu ei riitä. Tasausmaksu perustuu kunnan osalta viimeksi vahvistettuun verorahoitukseen ja hyvinvointialueilla valtionrahoitukseen.

Kuntaliiton ohjeistuksen mukaan tasausmaksu kirjataan joko henkilöstömenojen tai toimintakulujen suhteessa. 26.9.2022 annetussa raamissa tasausmaksun kirjausperiaatteena oli toimintakulujen suhde. Tarkasteltaessa asiaa kulurakenteen osalta, on oikeampi kirjaustapa henkilöstökulujen suhde. Tohmajärven kunnan talousarviossa 2023 käytetään tasausmaksun arviona 307.000 euroa. Tästä syystä on tehtävä raamien uudelleen määrittäminen eri toimialoille.

## **Asian valmistelija**

kunnanjohtaja, talouspäälikkö

## **Esittelijä**

kunnanjohtaja

## **Päätösehdotus**

Kunnanhallitus vahvistaa talousarviokehyksen (toimielimen ulkoinen toimintakate) seuraavasti:  
Kunnanhallitus -2.930.000 euroa, lomituspalvelut 25.000 euroa, sivistyslautakunta -7.570.000 euroa, ympäristölautakunta -1.071.000 euroa ja Keski-Karjalan musiikkiopisto -928.000 euroa.

Merkitään, että talouspäälikkö Tuula Pieviläinen oli asiantuntijana kuultavana tämän asian keskustelun aikana klo 16:16 – 16:17.

## **Päätös**

Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.

---